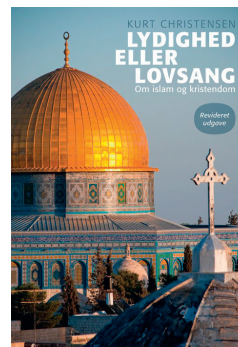

Bokmelding

Lydighed eller lovsang

Om islam og kristendom

Kurt Christensen. 391 sider, Kolon, Fredericia, 2015.

Kurt Christensen underviser i systematisk teologi på Menighedsfakultetet i Århus i Danmark. Hans utgangspunkt er en kristendomsoppfattelse av luthersk, konservativ og evangelikal farge slik han selv beskriver det i sitt forord. Man kan derfor fristes til å forutsi hvordan hans sammenlikning av islam og kristendom vil ta seg ut. Men helt så enkelt er det ikke. Boken er «båret af ønsket om at give et fair og retvisende billede af islam og muslimer, et billede, som flertallet af muslimer kan genkende» (s. 14). I Christensens grundige gjennomgang merker man denne respekten og ofte også sympatien for sentrale sider av islam. Forfatteren ser på muslimer som velmenende og redelige mennesker som ønsker fred og rettferd. Her er ingen islamofobi eller vrengebilder. Derimot er det en god porsjon kristen selvkritikk både historisk (korstog, ghettoer, undertrykkelse av kvinner, behandling av kjettere) og aktuelt ('korstog' i Afghanistan og Irak, karikaturtegninger, manglende kjennskap til islams fem søyler). 'Kritisk sympati' kaller Christensen sin holdning.

Boken gir en grundig innføring i islam med fokus på islams trosmessige innhold og denne troens relasjon til kristendommen. Her er store kapitler om islam generelt, Muhammed, islams historie, en god oversikt over aktuelle muslimske oppfattelser og grupper (radikal islam, moderat islam, liberal islam), og de skriftlige kilder til islam (koranen, hadith og sunna).

I en slags andre del gir forfatteren en innføring i islams dogmatikk og etikk: Gudsforståelsen, synet på Jesus, frelsesforståelsen, menneskesynet, tilværelsesforståelsen og etikk og moral. Underveis er han tydelig oppmerksom på faren for enten å identifisere islam med radikale og fundamentalistiske grupper eller å anse de mest reformvennlige (vestlige) muslimer for representative på verdensplan. Han kunne således ha valgt å legge hovedvekten på brevet fra 138 muslimer fra 2007 (*A Common Word Between Us and You*), men velger i stedet å ha øye for hovedtendenser og å beskrive islam på et bredere grunnlag. Samtidig vender han ofte tilbake til brevet fra 2007.

I en slags tredje og avsluttende del tar han for seg tre store konkrete problemstillinger: Menneskerettigheter og demokrati; ekteskap, familieliv og kvinnens stilling; og forståelsen av krig. Videre har han her et kapittel om forholdet til andre religioner og til kristendommen spesielt. Endelig avsluttes boken med en oppsummerende teologisk vurdering. De fleste kapitler avsluttes ellers med kritiske spørsmål og kommentarer til islam og med overveielser omkring likheter og forskjeller mellom islam og kristendommen: Hvor langt kan vi gå sammen, og hvor må veiene skilles?

Det er en bok med stor innsikt og grundig behandling av kilder og litteratur. Det er tydelig at det er tale om mange års arbeid med emnet. Det er også tydelig at forfatteren ønsker å rydde av veien de mange fordommer og i stedet legge grunnen for en velinformert dialog. Hans egen evangelikale bakgrunn er som sagt åpenbar, men den hindrer ham ikke i å ville forstå og bli forstått.

Boka vil egne seg for alle som studerer teologi, religion og kristendom i en akademisk setting. Det er ikke en bok om misjon og evangelisering blant muslimer, men en bok som gir innsikt i islam som en verdensvid religion.

Knud Jørgensen

